

GEODETSKI FAKULTET U ZAGREBU

1. RAZVOJ GEODETSKE VISOKOŠKOLSKE NASTAVE DO OSNIVANJA GEODETSKOG FAKULTETA. Prvi počeci geodetske nastave u Hrvatskoj datiraju od 1860. godine, kada je osnovano Gospodarsko-šumarsko učilište u Križevcima. Pošto je g. 1898. započela radom Kr. šumarska akademija, na njoj je, pored ostalih tehničkih predmeta, predavao geodeziju prof. inž. Vinko Hlavinka, koji će nešto kasnije (1903) biti jedan od pobornika za osnivanje Tehničke visoke škole.

U početku ovog stoljeća nije bilo izgleda da se u Hrvatskoj takva škola osnuje. Zato je radi kvalificiranja potrebnih stručnjaka za reguliranje posjedovnih odnosa, diobe zemljišnih zajednica, komasacije zemljišta, katastarske izmjere itd. osnovan pri Šumarskoj akademiji posebni dvogodišnji tečaj naredbom zemaljske vlade od 25. rujna 1908, broj 23.391, kojom se »određuje ustrojenje privremenog geodetskog tečaja u Zagrebu i propisuje ustrojni statut za taj tečaj«. Nastava je započela šk. god. 1908/09. Taj je tečaj djelovao pri Šumarskoj akademiji sve do 1919. g., kada je prešao na Tehničku visoku školu (TVŠ). »Naukovna osnova« škole bila je potpuno identična s osnovama geodetskog studija pri visokim školama u Pragu i Beču. Zato se može smatrati da je godina 1908. zapravo početak visokoškolske geodetske nastave u Hrvatskoj.

Osnutkom Tehničke visoke škole g. 1919. prešao je dvogodišnji geodetski tečaj u tu školu, pa je na taj način definiran i njegov akademski status. Profesor geodezije na geodetskom tečaju inž. Pavle Horvat izabran je na prvoj sjednici vijeća TVŠ-e 19. rujna 1919. redovnim profesorom za predmet Niža geodezija. Iste godine opnovan je Geodetski zavod i nastavni se kadar za stručne predmete popunio prema prvom nastavnom planu.

Težnja profesorskog kolegija, a i stručne geodetske javnosti, bila je da geodetski tečaj preraste u odjel Tehničke visoke škole. Doista je u siječnju 1920. na sjednici Vijeća prihvaćen prijedlog Geodetskog društva da se taj tečaj pretvori u odjel s osam semestara. S obzirom na potrebe za visoko stručnim kadrovima, koji bi mogli rješavati kompleksne zadatke u agrarno-tehničkim zahvatima, vršena su stalna poboljšanja u nastavnom procesu i reorganizaciji nastave. Pored geodetsko-inženjerskog odjela postojao je na TVŠ-i i kulturno-inženjerski odjel. O spajanju tih dvaju odjela vodile su se diskusije u Vijeću i stručnoj javnosti, pa je na sjednici Vijeća od 29. X 1923. primljen napokon nastavni plan Geodetsko-kulturno-tehničkog odjela. Taj odjel dao je niz stručnjaka, koji su proveli brojna rješenja na komasacijama i s njima povezanim detaljnim melioracijama, zatim stručnjake koji su postali vodeće stručno osoblje na novoj izmjeri zemljišta i naučno-nastavni kadar na visokim i srednjim školama.

Naučna osnova na tom odjelu mijenjala se u skladu s potrebama prakse, a i prema kadrovskim mogućnostima. U početnom razdoblju bio je naučni dio geodezije ponešto zanemaren. Postojao je problem nastavnog osoblja iz predmeta: Viša geodezija, Kartografija i Astronomija. Materija kulturno-tehničkog dijela bila je više naglašena. U daljnjem razvoju se ta situacija poboljšavala, nastavni planovi su se više prilagođavali praktičkim potrebama i sveli se u okvire na osnovi kojih se studij odvijao normalno prema potrebama glavnog smjera odjela.

Razvoj nauke inicirao je u daljnjem razvoju stanovite preinake u nastavnom planu uvođenjem nekih novih geodetskih predmeta kao Topografske izmjere i Fotogrametrije. Neposredno pred rat razmatrana je ideja o uvođenju dvaju usmjerenja: geodetskog i kulturno-tehničkog, s jako naglašenim geodetskim predmetima za kulturno-tehnički smjer. Ta se ideja, međutim, nije ostvarila.

Organizacija nastave na Geodetsko-kulturno-tehničkom odjelu bila je prilagođena organizaciji nastave na drugim odjelima Tehničkog fakulteta, pa su se neki stručni predmeti slušali na katedrama drugih odjela, koje su za pojedine specijalnosti bile zajedničke cijelom fakultetu. Katedre koje su pripadale Geodetskom odjelu bile su ove:

1. *Katedra za geodeziju*. U njenom sastavu bio je *Geodetski zavod*, najstariji zavod odjela. Ova katedra obuhvaćala je predmete: Niža geodezija za sve odjele Tehničkog fakulteta (geodetski, građevinski, arhitektonski, rudarski i strojarski), te Geodetsko računanje.

2. *Katedra za primijenjenju geodeziju sa Zavodima za agrarne operacije i fotogrametriju*. Zavod za agrarne operacije osnovan je 1941. g. sa zadatkom da ispituje i proučava inženjersku djelatnost u agrarnoj politici. Iste godine osnovan je formalno i Zavod za fotogrametriju, ali se njegovo djelovanje nije moglo razviti jer nije raspolagao potrebnim instrumentima za fotogrametrijsku restituciju.

U sastavu katedre bili su predmeti: Državna izmjera, Premjer i regulacija gradova, Geodetsko crtanje, Fotogrametrija, Topografski premjer, Reprodukcijska karata i Agrarne operacije.

3. *Katedra za višu geodeziju s Astronomskim zavodom*. Astronomski zavod osnovan je god. 1937. kada je izgrađen i fakultetski astronomski opservatorij u Maksimiru. Velika zasluga za njegov osnutak pripada pok. prof. Nikolaju A b a k o v u, koji je bio njegov prvi predstojnik.

U sastav katedre ulazili su predmeti: Sferna i praktična astronomija, Viša geodezija i Kartografija.

Nastavni plan Geodetskog i kulturno-tehničkog odjela nije se bitno mijenjao do kraja rata. Nakon oslobođenja izrađen je nastavni plan za geodetsko i melioraciono usmjerenje na Tehničkom fakultetu. Nastava se prema njemu odvijala u šk. god. 1946/47. i 1947/48. sa zajedničkim nastavnim planom za sve četiri godine. U šk. g. 1948/49. i 1950/51. nastavni se plan izmijenio, pa su prve tri godine studija bile zajedničke, a četvrta odvojena za geodetsko i melioraciono usmjerenje.

S obzirom na nove ekonomsko-političke prilike osjetno se pojačavalo geodetsko usmjerenje angažiranjem novog nastavnog kadra, raspodjelom predmeta i proširenjem nastavnih programa. Tehnički razvoj u obnovi

i izgradnji zemlje tražio je sve veći broj inženjera geodetske struke. Tempo razvoja i kompleksnost građevina, zahtijevali su pri projektiranju i građenju primjenu novih geodetskih metoda rada i postupaka, često skopčanih sa znatno većim teoretskim i naučnim prilazom rješavanju novih, dotada nepoznatih zadataka. Nove prilike izazvale su i stanovit zastoj u rješavanju agrarno-pravnih odnosa, a tim i melioracionih zahvata, tako da je nastava na melioracionom usmjerenju od šk. god. 1951/52. prestala, pa se u nastavnom planu više ne pojavljuje. Na njemu su sve do 1953. diplomirali studenti koji su zbog ratnih prilika bili zaostali ili su studij završili do 1951. Međutim, praksa je sve više ukazivala na potrebu da se znanje geodetskih stručnjaka proširi srodnim tehničkim disciplinama. No i na području geodetske djelatnosti počeli su se već od 1954. g. u novim uvjetima ponovo izvoditi agrarno-tehnički radovi na tzv. geodetskim melioracijama (komasacije), s važnim zadatkom da se usitnjeni i razbacani posjedi opće narodne imovine grupiraju a velika socijalistička poljoprivredna dobra osposobe za racionalniju proizvodnju. Zato je Geodetski odsjek ponovo uveo predmet Agrarne operacije i jedan dio kulturno-tehničkih predmeta (Melioracije, Opću hidrotehniku, Hidromehaniku, Praktičnu hidrauliku s elementima hidrologije, Projektiranje i gradnju komunikacija, Osnove građevinarstva, Uređenje naselja). Namjera je bila da geodetski inženjeri s ovako stečenim stručnim znanjem mogu u praksi rješavati zadatke ne samo iz svoje uže specijalnosti nego i surađivati u razradi projekata gdje je geodezija neophodna za osnovnu dokumentaciju i realizaciju projekata, a također da budu sposobni rješavati i jedan dio zadataka iz područja projektiranja niskogradnji u vezi s komasacionim radovima.

Razvojem i intenziviranjem poljoprivredne proizvodnje sve je više bilo poticaja da se geodetske inženjere bolje osposobi u samostalnom projektiranju iz područja detaljnih melioracija. Na tome su inzistirali geodetski inženjeri preko društvenih stručnih organizacija i institucija koje su se bavile izvođenjem komasacionih radova pa su bile suglasne da se na geodetskom odjelu obrazuje profil inženjera kakav je prije bio kulturno-tehnički inženjer.

Podjelom Tehničkog fakulteta 1956. godine stvorena su iz bivših odjela četiri nova fakulteta; jedan od njih bio je Arhitektonsko-građevinsko-geodetski (AGG) fakultet. U raspravama oko nastavnog plana na Geodetskom odjelu stalno se javljalo mišljenje o potrebi da se nanovo uredi nastava za takav tip stručnjaka koji bi mogao zadovoljiti nove nastale potrebe prakse. Pri tom se smatralo da bi se to moglo postići proširenjem nastavnog plana potrebnim disciplinama iz područja prijašnjega kulturno-tehničkog smjera.

Međutim, nastava na Geodetskom odjelu toliko se razvila osnivanjem novih nastavno-naučnih jedinica, uvođenjem novih kolegija, angažiranjem nastavnog osoblja, te nabavom nastavnih pomagala i instrumenata, da bi takvo proširenje imalo za posljedicu sniženje naučnog nivoa geodetskog inženjera, koji se u poratnom periodu vrlo dobro afirmirao u našoj praksi. Nastavno osoblje je sklono da se unutar Geodetskog odjela nastavi studij kulturno-tehničkog smjera kakav je bio ranije.

U tu svrhu se već u okviru AGG fakulteta, angažiranjem nastavnika iz osnovnih predmeta tog usmjerenja, stvorila mogućnost za daljnju akciju na tom zadatku.

2. ORGANIZACIONI RAZVOJ GEODETSKOG FAKULTETA. Odlukom Sabora NRH od 26. rujna 1962. osnovan je Geodetski fakultet. Osamostaljenjem doživio je bivši geodetski odjel AGG fakulteta nagli razvoj.

Neposredno nakon osnutka Geodetskog fakulteta izrađen je njegov Statut. Njegova bitna novost i značajka jest u tome što je predvidio dva usmjerenja: geodetski i kulturno-tehnički. Nastava po novom nastavnom planu započela je u šk. god. 1963/64. za studente upisane u prvu školsku godinu. Novi Statut potvrđen je aktom Izvršnog Vijeća Sabora SR Hrvatske od 9. travnja 1964.

Statutom je predviđeno da svaki predmet redovne nastave mora biti obuhvaćen jednom katedrom. Prijašnjim katedrama geodetskog usmjerenja dodane su nove katedre: za opće teoretske predmete, za teoretsku i primijenjenu mehaniku, za hidrotehniku i za kulturnu tehniku. Između 1964. i 1968. godine popunjavao se nastavni kadar neophodan za kulturno-tehničko usmjerenje. Osim toga, razmatrale su se mogućnosti racionalnije organizacije nastave, koju su uvjetovali novo usmjerenje i potreba da se usklade nastavni proces i programi za zajedničke predmete obaju usmjerenja.

Savjet Geodetskog fakulteta usvojio je novi Statut g. 1966. On se u pogledu organizacije nastave na Fakultetu razlikuje od Statuta iz 1964. godine u tome što precizira oblike studija: a) jedinstveni studij prvog i drugog stupnja; b) studij trećeg stupnja; c) studij samostalnog prvog stupnja; d) izvanredna nastava; e) nastava za stručno usavršavanje.

Obavezni predmeti nastave grupirani su u katedre ovako:

1. *Katedra općih teoretskih predmeta*: Viša matematika, Numeričko računanje, Fizika, Nacrtna geometrija, Osnovi društvenih nauka, Geologija.

2. *Katedra za nižu geodeziju*: Niža geodezija, Geodetski instrumenti s praktikumom. Izrada planova, Zemljišni oblici i topografija.

3. *Katedra za inženjersku geodeziju*: Inženjerska geodezija I i II za geodetsko usmjerenje, Inženjerska geodezija za kulturno tehničko usmjerenje, Agrarne operacije.

4. *Katedra za višu geodeziju*: Viša geodezija I i II, Osnovi više geodezije i kartografije (za kulturno-tehničko usmjerenje), Račun vjerojatnosti i teorija pogrešaka, Geofizika, Gravimetrija, Meteorologija (za kulturno-tehničko usmjerenje).

5. *Katedra za fotogrametriju*: Fotogrametrija I i II, Fotografija.

6. *Katedra za astronomiju*: Sferna astronomija, Praktična astronomija.

7. *Katedra za kartografiju*: Geodetsko crtanje, Kartografija, Izrada i reprodukcija karata.

8. *Katedra za teoretsku i primijenjenu mehaniku*: Teoretska mehanika, Hidromehanika, Građevna mehanika, Otpornost materijala, Drvene konstrukcije, Betonske konstrukcije.

9. *Katedra za hidrotehniku*: Hidraulika, Hidrologija, Melioracije, Kanalizacija i vodovod, Regulacije, Hidrotehnički objekti, Sanitarna tehnika.

10. *Katedra za kulturnu tehniku*: Uređenje naselja, Meliorativna pedologija, Poljoprivredna eksploatacija meliorativnih sistema, Zemljani radovi, Geomehanika i fundiranje, Projektiranje saobraćajnica, Građevni materijali i konstrukcije, Poljoprivredno zgradarstvo.

3. ORGANIZACIJA STUDIJA. *Samostalni I stupanj nastave* kao zaseban studij osnovan je odlukom Savjeta fakulteta od 10. VII 1964. Financiranje ovog studija preuzele su u početku privredne organizacije: Geozavod – Zagreb, Zavod za fotogrametriju – Zagreb, Zavod za izmjeru zemljišta – Rijeka, Zavod za izmjeru zemljišta – Split, Geobiro – Zagreb. Takvo rješenje da bi se doškolovali već gotovi stručnjaci bilo je za naše potrebe mnogo jednostavnije, racionalnije i korisnije nego osnivanje više geodetske škole.

Nastava na I stupnju studija započela je šk. g. 1964/65, a u I semestar upisalo se tada 85 studenata. Budući da se upisao i veći broj studenata s područja Zagreba, za njih je održavana redovita večernja nastava. Idućih godina organizirana je samo *izvanredna nastava*, jer su upisani studenti bili većinom iz Ureda za katastar s područja SR Hrvatske.

Nakon što su prvi inženjeri geodezije s uspjehom položili završni ispit na I stupnju, vjeruje se da se udovoljilo zahtjevima i intencijama koji su postavljeni pri osnutku toga studija, pa se i na Savjetovanju Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije g. 1966. došlo do zaključka da je doškolovanje postojećeg srednje stručnog kadra putem izvanrednog studija na višim školama i fakultetima najefikasnije sredstvo za poboljšanje strukture kadrova u proizvodnji.

Organizacija nastave I stupnja regulirana je novim Statutom Fakulteta iz g. 1966, prema kojem postoji Vijeće nastavnika i posebni Starješina I stupnja. Starješinu biraju članovi Vijeća tajnim glasanjem po istom postupku kao i dekana.

Zahtjevi za uvođenje *postdiplomskog studija* isticani su na mnogim najvišim stručnim skupovima i kongresima geodetskih inženjera i geometara ne samo radi težnje za izjednačenjem s drugim tehničkim strukama nego i kao jedan od uvjeta za unapređenje nastavno-naučnog procesa i bolju organizaciju istraživačkog rada. Tome su, osim odredaba Sveučilišta i Fakulteta, svakako doprinijele i odredbe postojećih zakonskih propisa koji u određenim slučajevima zahtijevaju da se postdiplomski studij završi prije polaganja doktorata nauka.

Na Geodetskom fakultetu se šk. god. 1968/69. vrlo mnogo raspravljalo o uvođenju postdiplomskog studija. Iako počeci diskusije o njemu datiraju već mnogo ranije, on se nije mogao prije osnovati jer za to nije bilo potrebnih materijalnih uvjeta. Nedostajali su neophodna instrumentalna oprema, pomagala i literatura. Prema osnovnim zamislima, taj studij trebalo bi da ima program koji bi najbolje odgovarao realnim potrebama prakse, s obzirom na to da se na području geodezije i kulturne tehnike osjeća potreba za razrađivanjem zadataka na osnovi današnjih

dostignuća nauke. Zbog toga su sastavljeni planovi i programi za postdiplomski studij iz četiri nastavno-naučna područja: geodezije, fotogrametrije, kartografije i melioracije.

Studij bi trajao dvije godine, kao i na drugim fakultetima, s tim da se nastava izvodi u tri semestra, dok je posljednji, četvrti, predviđen za izradu magistarskog rada. Od spomenuta tri semestra prvi bi obuhvatio kolegije općeg karaktera, pretežno matematičkog, a ostala dva produbljenje stručne materije. Takvu koncepciju postdiplomskog studija prihvatilo je Vijeće nastavnika Geodetskog fakulteta na svojoj sjednici od 16. XII 1968, a Savjet Geodetskog fakulteta donio je 12. III 1969, na osnovu zaključka Vijeća nastavnika, odluku o uvođenju postdiplomskog studija i poslao kompletni materijal na suglasnost Savjetu Sveučilišta.

4. ZNANSTVENA DJELATNOST na Geodetskom odjelu Tehničkog fakulteta odvijala se pretežno kroz fakultetske katedre i zavode. Uspješnost toga rada ovisila je o razvijenosti zavoda, njihove opreme, prostornih mogućnosti i financijskih mogućnosti za angažiranje stručnog kadra. Gledajući na Geodetski odjel kao celinu, on se do rata nije mogao u tom pogledu više afirmirati upravo zbog slabe opremljenosti i nedovoljnog kadrovskog sastava, iako je od osnutka TVŠ postojao i Geodetski zavod. Zato je već osnivanje Zavoda za astronomiju i izgradnja astronomskog opservatorija u Maksimiru 1937. bio velik uspjeh. Nakon oslobođenja počeli su se pojedini zavodi postepeno opreмати, pa se tako osposobio Zavod za fotogrametriju, zatim su se postepeno osnivali Zavodi za višu geodeziju i za kartografiju, kartografski laboratorij, te Zavod za kulturnu tehniku, koji je osnovan na Geodetskom fakultetu 1968. Međutim, velika zasluga Odjela u tom periodu u tome je, što je odgojem geodetskih inženjera stvorio potencijalnu mogućnost za razvoj naučnog kadra u poratnom periodu.

Geodetski odjel Tehničkog fakulteta dočekao je kraj rata gotovo bez nastavnog kadra. Opremljenost nastavnim pomagalicama bila je vrlo skromna, gotovo siromašna, pogotovu za naučne potrebe. Glavna briga bila je organiziranje nastave, tj. angažiranje nastavnog osoblja i nabava potrebnih pomagala. Takvo stanje, u kojem se organizacija studija odvijala uza skromne financijske mogućnosti, trajala je gotovo do godine 1953. U to doba odmah nakon rata nije bilo ni jednog udžbenika iz stručnih predmeta izuzevši skripta prof. Pavla Horvata, Niža geodezija, i prof. N. Abakumova, Viša geodezija II, kojima je knjižnica Fakulteta bila opskrbljena svega s nekoliko primjeraka. Glavna briga nastavnog osoblja bila je, dakle, u tom periodu osposobljavanje Odjela za intenzivniju i efikasniju nastavu nabavkom nastavnih pomagala-instrumenata i pribora, izdavanjem udžbenika i skripata i drugim organizacionim zahvatima. Može se uočiti velika angažiranost nastavnog osoblja na popunjavanju velike praznine u geodetskoj literaturi, koja je u nas dotada postojala. Tim je u razmjerno kratkom periodu publicirana stručna literatura neophodna ne samo za nastavne svrhe na fakultetu, nego i za stručnjake u praksi. Može se bez pretjerivanja reći da su to prvijenci u našoj stručnoj geodetskoj literaturi, u kojoj su autori unijeli ne samo rezultate svoga praktičnog iskustva, nego i znanstvenog rada s original-

nim postavkama i njihovim rješenjima. Svakako je time data geodetskim stručnjacima solidna osnova za produbljivanje i znanstvenu razradu brojnih problema koji se pojavljuju u vezi s naglim razvojem nauke, a također kao posljedica tehničkog razvoja u nas.

Znanstvena djelatnost na Geodetskom odjelu, odnosno sadašnjem Geodetskom fakultetu, povezana je s razvojem i opremljenošću Zavoda i katedara. Aktivnost oko opremanja Fakulteta potrebnom opremom za nastavu i naučni rad usko je povezana s financijskim mogućnostima koje su iz normalnih prihoda bile vrlo male. Suradnja nastavnog osoblja s privrednim organizacijama omogućila je da se zavodi bolje opreme, pa su brojni privredni zadaci omogućili da se problemi koji su iz tih zadataka proizlazili naučno interpretiraju i razrađuju.

U posljednje vrijeme proučavaju se mogućnosti za osnivanje Geodetskog instituta, te izgradnju i opremu opservatorija za osmatranje Zemljinih satelita i Sunca.

Znanstveni rad odvija se danas u ovim Zavodima, organizaciono povezanim s odgovarajućim katedrama, s kojima su im zajednički i predstojnici:

1. *Geodetski zavod* (predstojnik inž. Slavko M a c a r o l). U okviru Zavoda osnovan je Geodetski mjerni laboratorij, koji služi za ispitivanje i rektifikaciju geodetskih instrumenata i drugog mjernog pribora u užem smislu, a u širem za studij optičkih, fiziološko optičkih i tehničko instrumentalnih problema u procesu mjerenja.

2. *Zavod za višu geodeziju* (dr inž. Nikola Č u b r a n i ć), osnovan 1953. Naučna oblast mu je teorija oblika Zemlje, geodetski osnovni radovi, gravimetrijska i geofizikalna mjerenja u geodeziji, te teorija pogrešaka i geodetsko računanje. Zavod se tek u toku rada uspio opremiti potrebnim instrumentima za nastavne a djelomično i naučne potrebe. Nedostatak prostora nije dosada omogućio veći razvoj Zavoda.

3. *Zavod za fotogrametriju* (dr inž. Franjo B r a u m), osnovan je na Geodetskom odjelu Tehničkog fakulteta g. 1941. unutar Katedre za primijenjenu geodeziju. Međutim, zbog ratnih prilika nije se mogao razviti; nedostajao je potreban instrumentarij i oprema, a također i neophodno osoblje.

Nakon rata Zavod je, zahvaljujući intenzivnoj pomoći i suradnji privrednih organizacija, opremljen kompletnom aparaturom za fotogrametrijsku instituciju. Unutar njega uređen je i fotografski laboratorij. Zavod je postigao vrlo efikasnu suradnju s privrednim organizacijama i izvodio za njih brojne radove u zemlji i inozemstvu. Zahvaljujući opremljenosti i toj suradnji izrađeni su brojni naučni radovi osoblja Zavoda koji su štampani u zemlji i u inozemstvu.

4. *Astronomski zavod* (dr Leo R a n d i ć) sa zvjezdarnicom koja je opremljena potrebnim instrumentima za geodetsku pozicionu astronomiju.

5. *Zavod za kartografiju* (dr inž. Branko B o r č i ć). Osim toga Zavoda osnovan je i Kartografski laboratorij čija je djelatnost područje praktične kartografije u izradi i reprodukciji karata. Zavod za kartogra-

fiju bavi se teoretskim problemima matematičke i praktične kartografije. Kartografski laboratorij opremljen je potrebnim strojevima i priborom za potpunu reprodukciju karata.

6. *Zavod za kulturnu tehniku* (dr inž. Dionis Srebnović), zajednički svim katedrama kulturno-tehničkog usmjerenja.

5. **IZDAVAČKA DJELATNOST.** Naučni radovi nastavnog osoblja Fakulteta publicirali su se isprva u *Geodetskom listu*. Kako su tehničke mogućnosti štampanja opsežnijih rasprava u tom listu postajale sve manje, Vijeće nastavnika odlučilo je g. 1965. da osnuje svoj vlastiti *Zbornik radova Geodetskog fakulteta*. Do konca 1968. godine izašlo je 8 svezaka Zbornika. Međutim, Kartografski laboratorij izdaje povremeno vlastite edicije iz područja praktične kartografije i edicije karata koje naručuju pojedine ustanove i privredne organizacije. Do sada je izdano 9 svezaka u tehnici litografije, s tiražom od 200 primjeraka, te Trigonometrijske i poligonometrijske tablice u dva izdanja. Edicije topografskih karata jesu vlastiti proizvodi Kartografskog laboratorija za potrebe urbanističkih projektiranja i za druge privredne organizacije.

6. **ODNOS PREMA PRIVREDI.** Fakultetski zavodi i katedre razvili su vrlo razgranatu suradnju s privrednim organizacijama. Zavod za fotogrametriju izrađuje karte raznih mjerila za projektne organizacije i geodetsku službu. Osim kartiranja jugoslavenskog područja izvršena su kartiranja inozemnih teritorija u suradnji s poduzećem Geofizika – Zagreb. Zavod obavlja veoma uspješno radove na izradi tehničke dokumentacije za rekonstrukciju izgrađenih gradskih područja i za očuvanje spomenika kulture.

Kartografski laboratorij surađuje s privrednim i projektnim organizacijama na reprodukciji karata i planova te izradi tematskih karata. Geodetski zavod, Zavod za nižu geodeziju i Katedra za inženjersku geodeziju surađuju s projektnim organizacijama u istražnim radovima za projektiranje i na različitim ispitivanjima građevina u toku eksploatacije. Katedra za hidrotehniku razvila je veoma živu suradnju s vodoprivrednim institucijama u razradi vodoprivrednih osnova i rješavanju brojnih aktuelnih problema iz područja hidrologije i melioracija.

7. **VEZE S INOZEMNIM USTANOVAMA.** Geodetski fakultet održava veze i surađuje sa srodnim visokim školama u zemlji: Geodetskim odsekom Građevinskog fakulteta u Beogradu i Geodetskim odjelom AGG fakulteta u Ljubljani, kao i s višim školama u Beogradu i Sarajevu. Geodetski fakultet je inicijator interfakultetskih konferencija i Zajednice geodetskih visokoškolskih ustanova u Jugoslaviji, pa je njemu povjereno i rukovođenje Zajednicom za prvi mandatni period.

Fakultet i pojedine katedre održavaju veze s naučnim ustanovama u zemlji i u inozemstvu. Tako su veoma dobre veze uspostavljene s geodetskim fakultetima u Bonnu, Münchenu, Delftu, Grazu, Beču, Zürichu, Pragu, Bratislavi i Warszawi, veze se održavaju i s brojnim institutima u inozemstvu, s kojima se izmjenjuju publikacije, fakultetski suradnici i studenti, te studentske ekskurzije.